

TOIMINTASUUNNITELMA 2015

Vuosikokouksen hyväksymä 8.11.2014, hallituksen päivittämä 18.1.2015

Adoptioperheet ry, Adoptivfamiljer rf:n päätehtävä on adoptoitujen ja heidän vanhempiensa tukeminen ja voimauttaminen vertaistuen keinoin koko adoptiopolon ajan, jotta perheet kykenevät kasvattamaan alkuperältään erilaista lasta tämän kehityksessä kohti tasapainoista aikuisuutta. Adoptioperheet ry:n rooli ainoana kotimaisten ja kansainvälisten adoptioperheiden vertaisjärjestönä Suomessa on olla hyvinvointia lisäävä ja ongelmia ennaltaehkäisevä kumppani perheiden arjessa.

Yhdistyksellä on mittava kokija-asiantuntijuus adoptiosta ja adoptioperheenä elämisestä. Adoptioperheet ry, Adoptivfamiljer rf tukee toiminnallaan adoptioprosessin eri vaiheissa olevia perheitä vertaistuella, tiedottamalla, ottamalla kantaa julkisuudessa käytävään adoptiokeskusteluun ja vaikuttamalla adoptioperheiden yhteiskunnalliseen asemaan. Yhdistys on adoptiolasten vanhempien, adoptoitujen, adoptiota harkitsevien ja adoptioprosessissa mukana olevien yhdistys. Yhdistys on perustettu 18.1.1997 eli toimintakausi on yhdistyksen yhdeksästoista.

Yhdistyksen strategian 2013 – 2015 tavoitteena on voimaautuminen adoptiopolulla.

Toimintavuoden keskeisimmät tavoitteet ovat erityisesti kouluikäisten ja nuorten adoptoitujen vertaistuen ja toiminnan kehittäminen sekä Diagnosoittomat-hankkeen kehittäminen ja juurruttaminen. Peruskouluikäisiä, kansainvälisesti adoptoituja on eri puolilla Suomessa 2200. Kansainvälisen adoption kautta adoptoitujen, kouluikäisten lasten määrä kasvaa merkittävästi lähivuosina, koska lapsia adoptoitiin erityisen paljon 2000-luvun puolivälissä. Suomessa voidaan huomioida muiden Pohjoismaiden kokemukset ja toimia ennakoivasti kehittämällä ajoissa monipuolista, nuorten identiteettiä tukevaa vertaistoimintaa. Diagnosoittomat-hankkeessa tarjotaan tietoa ja tukea traumatisoituneiden ja kiintymyssuhteissaan vaurioituneiden lasten perheille ja adoptio-odottajille. Hanke tarjoaa osallistujille ammatillisesti tuetun vanhempainvalmennuksen, ryhmäprosessin ja vertaistukea sekä työkaluja arkeen. Adoptioperheet ry:llä on hyvät mahdollisuudet yhdistää parhaat käytännöt Suomessa ja muissa Pohjoismaissa tehdystä työstä adoptioperheiden tukemiseksi ennen ja jälkeen adoption. Yhdistys on hakenut käynnistämistyölle rahoitusta Raha-automaattiyhdistyksen projektin muodossa.

Toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut muutoksia adoptioprosessin pidentyessä ja monien prosessien keskeytyessä. Uusi adoptiolaki astui voimaan 2012 ja se muutti adoptiokäytäntöjä muun muassa tuomalla kotimaan adoptioprosessit luvanvaraisiksi sekä asettamalla velvoitteita adoption jälkeiselle neuvonnalle ja tuelle. Kotimaan avoin adoptio (lapsen oikeus pitää yhteyttä aikaisempaan vanhempaan, laki 22/2012 8 luku) on lain tasolla aivan uusi käytäntö Suomessa. Toimintaympäristön muutosten ja laadukkaan adoptiotoiminnan ylläpitämisen vuoksi Suomessa tarvitaan kansallinen adoptio-ohjelma. Esityö adoptio-ohjelman saamiseksi Suomeen valmistuu adoptiokentän yhteistyönä keväällä 2015 eduskuntavaalien yhteydessä. Yhteistyötä koordinoivat Adoptioperheet ry ja Kaikkien perheiden Suomi -hanke. Yhteistyöllä on hyvät mahdollisuudet yhdistää parhaat käytännöt Suomessa ja muissa Pohjoismaissa tehdystä työstä adoptioperheiden tukemiseksi ennen ja jälkeen adoption.

Yhdessä adoptiopolulla

Yrjönkatu 29 A
00100 Helsinki
www.adoptioperheet.fi

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTA	2	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA	10
Vapaaehtois- ja vertaistoiminta	2	Uutta toimintaa	10
Rekrytointi, perehdytys ja koulutus	3	Järjestön hallinnoimat projektit	10
Työnohjaus ja tuki	4	Osallistuminen muihin projekteihin	11
Tapahtumat	4	JÄSENET	11
Paikallistoiminta	4	HALLINTO	12
Vertaistuki	5	Toimitilat	12
PERUSJÄRJESTÖTYÖ	6	Luottamushenkilöt	12
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvonta	6	Henkilökunta	12
Neuvonta ja ohjaus	7	Taloushallinto ja varainhankinta	13
Osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen	7	Verkostoituminen	13
TIEDOTUS JA VIESTINTÄ	7	KOULUTUS	13
Järjestölehti Adoptioperheet	8	Järjestön omiin työntekijöihin kohdistuva	13
Aineistot	8	Jäsenistöön ja luottamushenkilöihin kohdistuva	14
Julkaisut	8	Ulkopuoliseen ammattihenkilöstöön kohdistuva	14
Verkkoviestintä	9	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	14
Ammattilaisille tiedottaminen	9	Vaikuttaminen kansainvälisissä verkostoissa	14
Kirjasto	9	TOIMINNAN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI	14
Muu viestintä	9		

TOIMINTA

Vapaaehtois- ja vertaistoiminta

Adoptioperheet ry:n toiminta perustuu vapaaehtoistoimintaa. Adoptioperheillä on noin sata vapaaehtoista, joista 60 on ryhmänohjaajia, kahdeksasta kymmeneen hallituksen jäsentä, 15 lehtiryhmän jäsentä, viisi Perheaikaa.fi -ohjaajaa ja noin 20 vapaaehtoista, jotka tekevät erilaisia vapaaehtoistehtäviä liittyen esimerkiksi vaikuttamistyöhön ja tapahtumajärjestelyihin. Vapaaehtoisia tukevat ja vapaaehtoistoimintaa koordinoivat Adoptioperheiden työntekijät: vapaaehtoistoiminnan koordinaattori, järjestösihteeri, toiminnanjohtaja ja määräaikainen järjestötyöntekijä. Lisäksi vapaaehtoiset ovat toinen toisilleen tukena ja yhdessä ideoimassa sekä toteuttamassa toimintaa.

Työntekijöiden tuen merkitys kasvaa, sillä vapaaehtoiset ovat entistä kiireisempiä ja elämäntilanteet adoptioperheissä muuttuvat herkästi esimerkiksi lapsen tullessa perheeseen. Vapaaehtoistyön koordinointiin ja yhteydenpitoon vapaaehtoisiin tarvitaan resursseja.

Vapaaehtoisia kannustetaan vapaaehtoistoimiin, jotka sopivat heidän elämäntilanteeseensa. Vapaaehtoistoimintaa kannustetaan toteuttamaan määräaikaaisesti, esimerkiksi neljäksi kerraksi. Näin madalletaan kynnystä, kun ei tarvitse sitoutua moneksi vuodeksi kerrallaan, vaan voi arvioida omaa perhetilannetta ja jaksamista aina määräajan jälkeen. Toisaalta yhdistyksessä riittää myös sitoutumista ja vaativaa erityisosaamista edellyttäviä tehtäviä haasteita janoaville.

Vapaaehtoisia kannustetaan tekemään oma panoksensa omalta paikkakunnalta käsin. Paikallisuus on tärkeä osa valtakunnallisen yhdistyksen toimintaa. Vapaaehtoisten koulutuksia ja tapaamisia järjestetään vuorotellen eri puolilla Suomea ja Helsingissä, johon on hyvät kulkuyhteydet. Tapaamisten lisäksi kehitetään vapaaehtoisten etäosallistumiskoulutuksia ja yhteydenpitoa. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori tapaa vapaaehtoisia matkoillaan ympäri Suomen.

Vapaaehtoisten panosta hyödynnetään erityisesti paikallisryhmien vetämisessä. Vuosittain vapaaehtoiset järjestävät noin 200 keskimäärin kolmen tunnin tapaamista noin 30 paikkakunnalla. Toimintaan osallistuu noin 950 perhettä. Työntekijäresurssien näin mittavan vertaistuen järjestäminen ei olisi mahdollista. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tuki ja koulutus ryhmänohjaajille on ensiarvoisen tärkeää toiminnan jatkuvuuden ja laadun kannalta.

Vapaaehtoiset tuottavat viestintää osallistamalla Adoptioperheet-lehden tekemiseen, Facebook-sivujen päivittämiseen, nettisivujen kehittämiseen ja valokuvien ottamiseen. Moni vapaaehtoinen tekee arvokkaita, kokemusasiatuntijuutta vaativia vierailuja ja esitelmiä tapaamisissa ja tapahtumissa. Hallituksen jäsenet antavat merkittävän panoksen yhdistyksen toiminnan kehittämiseksi. Paikallistoimijat tekevät ei-valtakunnallista ja toimialakohtaista vaikuttamistyötä yhdistyksen antaessa neuvoja ja taustatukea. Perheaikaa.fi -vapaaehtoiset tarjoavat netissä paikkakunnasta riippumatonta vertaistukea pitämällä reaaliaikaisia chatteja ja netissä toimivia suljettuja ryhmiä, jos Väestöliiton Perhenetti-hanke jatkuu. Maatapaamisten vapaaehtoiset järjestävät vuosittain kymmenkunta viikonlopun mittaista, monipuolista tapahtumaa perheille, joita yhdistää lapsen syntymämaa.

Vapaaehtoistyö ja yhdistyksen tarjoamat palvelut elävät yhteiskunnan muuttuessa. Adoptioperheiden vapaaehtoistoimintaa kehitetään jatkuvasti, jotta voidaan vastata jäsenistön toiveisiin ja tarpeisiin mahdollisimman tehokkaasti vapaaehtoisten resursseja käyttäen. Jo olemassa olevien vapaaehtoisten pitämistä mukana toiminnassa korostetaan sekä etsitään maltillisesti uusia vapaaehtoisia. Vuonna 2015 vapaaehtoistoiminnan painopiste on hyvän perustoiminnan jatkoedellytysten turvaamisessa ja nuorten toiminnan kehittämisestä kiinnostuneiden paikkakuntien tukemisessa. Jokaiselle vapaaehtoiselle tarjotaan mahdollisuus vähintään kerran vuodessa osallistua vapaaehtoistiimiinsä tapaamis- ja koulutushetkeen.

Yhteistyötä Monimuotoiset perheet -verkoston yhdistysten kanssa tiivistetään vapaaehtoistoiminnan osalta. Järjestetään yhdessä koulutuksia, vapaaehtoistoiminnan työntekijät tapaavat, vaihdetaan vinkkejä ja materiaaleja.

Tavoite 1: Yli 80 % vuoden 2014 vapaaehtoisista jatkaa vapaaehtoistehtävissä.

Rekrytointi, perehdytys ja koulutus

Vapaaehtoiseksi tuleminen pitää olla helppoa ja avointa. Tehtäväkuvaukset ovat nähtävillä nettisivuilla ja lisäksi kannustetaan toteuttamaan omia ideoita. Viestinnässä pidetään vapaaehtoisia esillä ja houkutellessa ihmisiä tarttumaan vapaaehtoistehtäviin. Kuvaamalla vapaaehtoistoiminnasta saatavia osallisuuden, oppimisen ja onnistumisen kokemuksia herätetään kiinnostusta.

Perehdytys tapahtuu osin kirjallisten toimintaohjeiden avulla, ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattori tukee henkilökohtaisesti. Vapaaehtoiseksi ryhtyvä saa perehdytystä olemassa olevien tehtävien osalta myös muilta vapaaehtoisilta. Koulutuspäivissä huomioidaan uudet vapaaehtoiset. Maatapaamisten järjestäjiä tuetaan päivittämällä järjestäjien opas ja työkaluja nettisivuille, sekä antamalla taustatukea henkilökohtaisesti tai skype-kokouksessa.

Perheaikaa.fi -projektiin osallistuvat vapaaehtoiset käyvät Väestöliiton ja kumppanijärjestöjen yhteistyössä järjestämässä koulutuksissa.

Tavoite 2: Lehtiryhmälle järjestetään koulutus- ja suunnittelupäivä.

Tavoite 3: Järjestetään pääkaupunkiseudun ulkopuolella yksi ryhmänohjaajien koulutuspäivä/ilta.

Tavoite 4: Tuetaan maatapaamisten järjestäjiä.

Tavoite 5: Vapaaehtoisten määrä pysyy samalla tasolla vuoden aikana.

Työnohjaus ja tuki

Vapaaehtoisen paras tuki on kohdata muita samantyyppistä työtä tekeviä vapaaehtoisia. Tätä tuetaan järjestämällä tapaamisia sekä yhdistämällä samojen aiheiden parissa toimivia toisiinsa. Vapaaehtoiset saavat kerran kuussa sähköisen uutiskirjeen, jossa on käytännönläheistä tietoa, vinkkejä ja tsemppausta.

Vapaaehtoiisiin ollaan aktiivisesti yhteydessä. Kontaktien syventyessä kynnyksen tuen ja avun pyytämiseen madaltuu. Vapaaehtoisten kiittämiseen, ja heidän työpanoksensa huomioimiseen ja näkyväksi tekemiseen kiinnitetään huomiota. Raskaita tilanteita kohtaaville vapaaehtoisille tarjotaan ammatillista työnohjausta.

Tavoite 6: Ryhmänohjaajat arvioivat yhdistykseltä saamansa tuen yhtä hyväksi kuin vapaaehtoisten kyselyssä 2014.

Tavoite 7: Yhdistyksen henkilökunta tapaa henkilökohtaisesti vuoden aikana 30 vapaaehtoista.

Tapahtumat

Yhdistys järjestää tapahtumia eri puolilla Suomea. Tapahtumien teemat nousevat ajankohtaisista aiheista liittyen esimerkiksi adoption erityiskysymyksiin koulun aloituksessa tai murrosiässä. Vapaaehtoisilla on merkittävä rooli tapahtumien järjestämisessä. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori tukee tapahtumien järjestämistä. Sisältö tapahtumissa on yhdistyksen hengen mukainen: vertaiskokijoiden ja -ammattilaisten antamaa tietoa ja tukea.

Vertaisasiantuntijuuteen perustuvia teemallisia Sunnuntaibrunsseja jatketaan. Selvitetään mahdollisuuksia järjestää yhteistyössä muiden adoptioitoimijoiden kanssa perinteinen seminaari ajankohtaisesta aiheesta. Tapahtumiin tarjotaan mahdollisuutta osallistua myös etänä.

Tavoite 8: Keväällä järjestetään valtakunnallinen Kaikkien perheiden adoptiopäivä.

Tavoite 9: Järjestetään kaksi teemallista Sunnuntaibrunssia yhdistyksen toimistolla; yksinhakijoille ja -huoltajille sekä adoptio-odottajille.

Tavoite 10: Järjestetään yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa pääkaupunkiseudun ulkopuolella yksi tapahtuma (Kuopiossa).

Paikallistoiminta

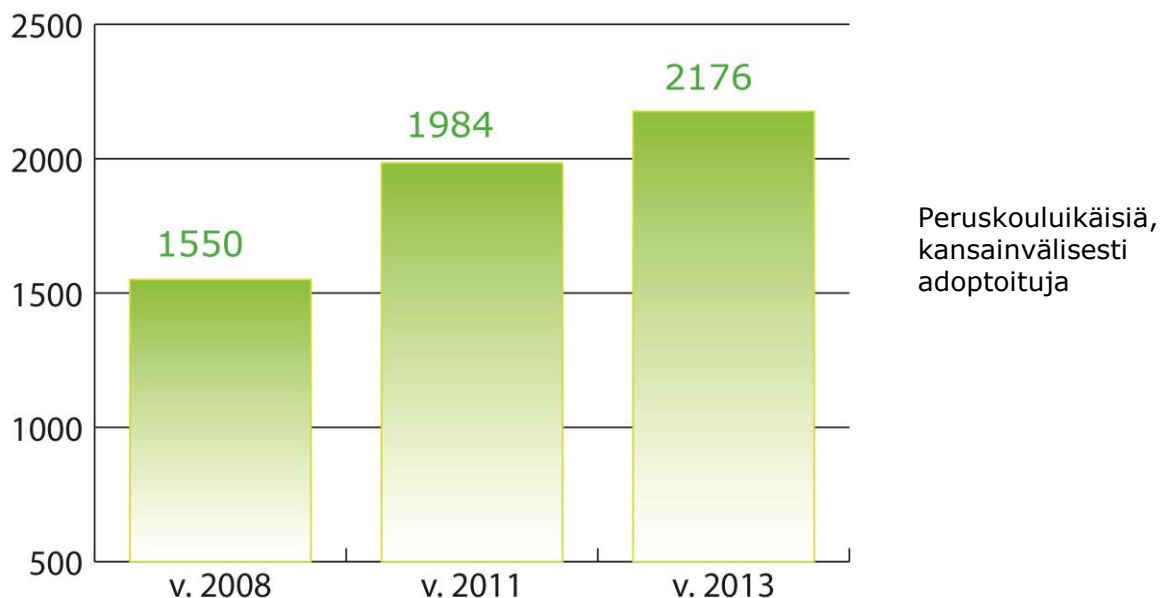
Adoptioperheet ry:n vahvuus on aito valtakunnallisuus. Yhdistyksellä on noin 40 paikallisryhmää noin 30 paikkakunnalla. Paikallinen verkostoituminen tukee erityisesti lasten ja nuorten mahdollisuuksia tutustua muihin adoptoituihin omassa lähiympäristössään, arkielämän tasolla. Ryhmät tavoittavat noin 950 perhettä ja paikallistapaamisia on noin 200 vuosittain.

Ryhmiä vetävät vapaaehtoiset yhdistyksen jäsenet, joista moni on ollut ryhmänvetäjän roolissa useita vuosia. Panostetaan vapaaehtoisten jaksamiseen, ja järjestetään koulutusta ja virkistystä ryhmänvetäjien kyselystä saadun palautteen ja toiveiden mukaisesti.

Paikallisryhmiä tuetaan taloudellisesti tilavuokrissa ja luentotilaisuuksien järjestämisessä. Lisäksi vapaaehtoistoiminnan koordinaattori antaa käytännön apua paikallistoiminnan järjestämisessä ja uuden toiminnan käynnistämisessä. Yhdistys tiedottaa kokoontuvista ryhmistä pääasiassa nettisivuilla.

Ryhmiä kannustetaan huomioimaan toiminnassaan myös kouluikäiset ja nuoret, sillä paikallistoiminta on pitkälti keskittynyt alle kouluikäisten lasten perheiden toimintaan. Kouluikäisten toimintaa tuetaan tuottamalla valmiita malleja ja kertomalla vinkkejä, esimerkiksi sirkuskoulun tai valokuvakerran pitämiseen. Helsingissä kokoontuvassa

Lauantaiklubissa pilotoidaan ja konseptoidaan monistettavia malleja. (Säännöllisesti kokoontuva Lauantaiklubi tarjoaa oivan kehittämisareenan, koska nuorten on helppo tulla tuttuun paikkaan kokeilemaan uutta. Turvallinen kehys vailla turhia siirtymiä rohkaisee osallistumaan.) Ryhmille tarjotaan vuonna 2015 rahallista tukea kouluikäisten toiminnan kehittämiseen ja järjestämiseen.

Tavoite 11: Yksikään ryhmä ei lopeta toimintaansa.

Tavoite 12: Neljä paikallisryhmää toteuttaa ohjelmaa kouluikäisille ja/tai nuorille.

Tavoite 13: Paikallistapaamisten määrä pysyy ennallaan (vuonna 2014: 260 tapaamista, vuonna 2013: 237 tapaamista ja 2012: 187 tapaamista).

Vertaistuki

Yhdistyksellä on loistavat mahdollisuudet vertaistuen tarjoamiseen, sillä yli 3000 aikuisjäsenen tuottaman sosiaalisen pääoman lisäksi yhdistystä lähellä on tuhansia adoptoituja ja perheiden läheisiä. Toimijoiden laajasta verkostosta löytyy oikea ihminen erilaisiin tarpeisiin ja elämäntilanteisiin. Vertaistuen monikanavaisuuteen panostetaan. Vertaisuutta voi löytää Diagnoosittomat-ryhmistä, paikallisryhmistä, anonyymeistä chateista, Sunnuntaibrunsseilta, maataapaamisista tai soittamalla tutulle.

Yhdistys tarjoaa Perheaikaa.fi -verkkosivustolla erilaisten teemallisten chattien ja ryhmien foorumin, joka ei ole sidoksissa maantieteelliseen sijaintiin. Osa ryhmistä on myös ajasta riippumattomia. Hanketta koordinoi Väestöliitto, joka on hakenut sille jatkorahoitusta ja Adoptioperheet ry:stä siihen osallistuu henkilökunnan lisäksi koulutettuja vapaaehtoisia. Perheaikaa.fi:n adoptio-aiheet ovat tavoittaneet hyvin adoptio-odottajia ja -perheitä, joten toimintaa halutaan ylläpitää ja kehittää. Sen avulla on voitu tarjota kanava myös henkilöille, joiden adoptioprosessi on keskeytynyt (niin sanottu adoptiokeskenmeno). Tälle kohderyhmälle ei ole aikaisemmin ollut tarjolla vertaisuutta.

Lapset tapaavat toisiaan paikallisryhmissä ja koko perheen tapahtumissa. Adoptioperheiden toiveita ja tarpeita kartoittavassa tutkimuksessa 2012 nousi vahvasti esille toive adoptoitujen lasten ja nuorten omasta toiminnasta. Avustaviksi lastenhoitajiksi tapahtumiin pyritään saamaan vanhempia adoptoituja, jotka voivat näin toimia pienemmille roolimalleina.

Suomeen tuli kansainvälisen adoption kautta eniten lapsia vuosina 2004 - 2006. Nämä lapset ovat nyt kouluikäisiä, mutta heille on ollut tarjolla valitettavan vähän toimintaa. Adoptioperheet haluavat voimakkaasti tukea kouluikäisiä, jotta he saavat tukea identiteettinsä vahvistamiseen vertaisuuden kautta. Heille tulee tarjota mahdollisuus tavata toisia adoptoituja toiminnan merkeissä.

Adoptioperheet ry kehittää nuorisotoimintaansa kouluikäisille arvojensa mukaisesti alueellisen toiminnan kautta, jota toteutetaan pääosin vapaaehtoisten voimin. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori tuottaa tukimateriaalia, auttaa paikkojen etsinnässä ja mainostuksessa, tukee vapaaehtoisia organisoimaan nuorten toimintaa ja on osittain mukana toteuttamassa toimintaa yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Nuorten toimintaa kehitetään toiminnallisuuden kautta, jotta saadaan tavoitettua mahdollisimman paljon nuoria ja samalla totutettua vapaaehtoiset nuorten toiminnan järjestämiseen. Nuorten toiminnassa ei keskitytä terapeutukseen ulottuvuuteen, vaan luotetaan siihen, että vertaistoiminta voimauttaa ja tukee identiteetin vahvistumista. Nuorten toiminnassa huomioidaan myös nuorten oma toimijuus, eli toimintaa organisoidaan yhdessä nuorten kanssa kannustaen heitä samalla aktiivisiksi kansalaisiksi. Tätä tukee myös Raha-automaattiyhdistyksen Paikka auki -avustusohjelman avulla palkattu järjestöyöntekijä.

Maatapaamisissa kohtaavat samasta maasta adoptoineet, adoptoidut ja lasta toivovat perheineen. Vuosittain järjestetään noin kymmenen viikonlopun mittaista maatapaamista täysin vapaaehtoisvoimin. Tapaamisiin osallistuu 50 - 800 osallistujaa maasta riippuen. Maatapaamisten merkitys adoptoitujen lasten ja nuorten kulttuuri-identiteetin vahvistumiselle on perheiden palautteen mukaan kiistaton. Adoptioperheet ry tukee vapaaehtoisia pitämällä yllä Facebook-ryhmää, tukemalla taloudellisesti, tarjoamalla materiaalia, järjestämisoppaan, vakuutusturvaa ja palkanlaskentapalvelua sekä vieraillemalla maatapaamisissa.

Tavoite 14: Perheaikaa.fi-chatteihin osallistuu keskimäärin kuusi keskustelijaa.

Tavoite 15: Järjestetään kaksi chattia adoptiokeskenmenon kokeneille.

Tavoite 16: Järjestetään kaksi koululaisten päivää loma-aikoina.

Tavoite 17: Viiden maatapaamisen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

PERUSJÄRJESTÖTYÖ

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja edunvalvonta

Uusi adoptiolaki astui voimaan 1.7.2012. Uusia teemoja ovat muun muassa jälkipalvelu (neuvonta adoption vahvistamisen jälkeen) ja avoin adoptio (adoptiolapsen oikeus pitää yhteyttä aikaisempaan vanhempaan). Suomeen pitää saada kansallinen adoptio-ohjelma, jossa otetaan kantaa tavoitteisiin ja toimijoiden rooleihin. Adoptioperheet ry:n ja Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen käynnistämä adoptio-ohjelman esityö valmistuu eduskuntavaalien aikaan, ja se pyritään saamaan mainintana hallitusohjelmaan. Adoptioperheet ry on edustettuna adoptiolautakunnan täysistunnossa ja nostaa siellä esiin kehittämistyön tarpeen adoptioperheiden kannalta.

Kaikkia uusia eduskuntaryhmiä tiedotetaan edelleen adoptioperheiden eriarvoisesta tilanteesta perhevapaiden suhteen, sekä pidetään yllä keskustelua sosiaali- ja terveysministeriön päin. Adoptioperheiden vanhempain- ja hoitovapaat tulee pidentää yhtä pitkiksi kuin muilla lapsiperheillä, ja niiden maksuprosentit ja eläkkeen kertymistavat pitää yhtenäistää muiden perhevapaita saavien kanssa. Vanhempainvapaa tulee ulottaa myös seitsemän vuotta täyttäneiden lasten vanhemmille. Joustavassa hoitorahassa ja vanhempien välillä jaettavassa kotihoidontuessa tulee huomioida, että adoptiolapset eivät tule perheisiin vastasyntyneinä.

Koulumaailma on viime vuosina noussut tärkeäksi vaikuttamisen kohteeksi.

Adoptioperheet ry toimii kulttuuriälykkään ja kokonaisvaltaisen oppimisen tukemisen

puolesta. Kouluun tarvitaan vahvaa tukea ilman stigmatisoivia diagnooseja, minkä vuoksi on tarpeen vaikuttaa erityisopetukseen perusopetuslaissa (kolmiportainen tuki Ruotsin mallin mukaan). Koulut, opetusvirastot ja -lautakunnat tulee saada ymmärtämään institutionaalisen rasismin haitallisuus, ja suomi2-opetus tulee taata kaikille uuden äidinkielen tukea tarvitseville oppilaille.

Jäsenkuntaa rohkaistaan osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä vaikuttamaan paikallistasolla ja toimialakohtaisesti. Jäsenet jakavat käytännön vinkkejä esimerkiksi kotihoidontuen kuntalisän saamiseksi adoptioperheille tai perhevapaan palkallisen osan saamiseksi työehtosopimukseen.

Adoptioperheet ry jatkaa Kelan perhe-etuksien asiakasraadissa tuoden esiin adoptioperheiden erityiskysymyksiä.

Adoptiopalvelumaksujen nousun myötä on tarpeen tarkistaa adoptiotukien tasoa. Uudet adoptiokontaktit Bulgaria ja Kirgisia tulee huomioida adoptioutuessa, ja lisäksi Kenia pitää huomioida omalla tukiluokalla, koska sen adoptioprosessin kulut ovat poikkeuksellisen suuret perheiden asuessa Keniassa lähes vuoden ajan.

Vaikuttamistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä Kaikkien perheiden Suomi -hankkeessa yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston muiden toimijoiden kanssa (ks. kohta Osallistuminen muihin projekteihin).

Tavoite 18: Adoptioperheiden perhevapaiden tasa-arvoistaminen huomioidaan hallitusohjelmassa.

Tavoite 19: Adoptiotukia tarkistetaan.

Neuvonta ja ohjaus

Yhdistykseltä pyydetään neuvoja ja niitä annetaan kaikille kysyjille, ilman ajanvarausta ja myös virka-ajan ulkopuolella. Kyselyitä tulee puhelimitse, sähköpostitse, yhdistyksen Facebook-sivun, www-sivujen palautelomakkeen kautta ja henkilökohtaisesti yhdistyksen toimistolla, tapahtumissa, messuilla jne. Kysymyksiä tulee kaikenikäisiltä adoptoituilta, adoptiota suunnittelevilta, adoptiovanhemmilta, perheiden läheisiltä, ammattilaisilta ja viranomaisilta. Kaikille vastataan ja tarvittaessa ohjataan muun avun tai tuen piiriin.

Osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen

Jäsenkunnan osallistumismahdollisuudet ovat hyvät, koska yhdistyksen parista löytyy mielekästä ja elämäntilanteeseen sopivaa tekemistä yhä useammalle. Tehostetulla rekrytoinnilla ja perehdytyksellä uudetkin yhdistystoimijat rohkaistuvat mukaan. Nuorten mahdollisuus osallistua ja järjestää toimintaa paranee.

Osa jäsenkunnasta ei halua tai voi itse olla aktiivisena tekijänä. Heidän osallistumismahdollisuuksistaan huolehditaan järjestämällä tapahtumia eri puolilla Suomea. Tapahtumien hintataso pidetään mahdollisimman alhaisena, jotta jokaisella kiinnostuneella on mahdollisuus osallistua. Lastenhoito järjestetään mahdollisimman monen tilaisuuden aikana, sillä se mahdollistaa yksinhuoltajien osallistumisen. Pariskunnistakin molemmat osallistuvat todennäköisemmin, kun lastenhoito on järjestetty.

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

Yhdistys tarjoaa ymmärrettävää ja luotettavaa tietoa adoptiosta jäsenille, ammattilaisille, medialle sekä niin sanotulle suurelle yleisölle. Monikanavaista viestintää kehitetään, sillä se on todettu välttämättömäksi eri-ikäisistä ja viestintätottumuksiltaan erilaisista jäsenistä koostuvassa yhdistyksessä. 2015 kehitetään yhdistyksen näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Erityisesti paneudutaan Facebookin lisäksi muihin some-

työkaluihin. Perinteisiä muotoja pidetään edelleen rinnalla, esimerkiksi sähköpostitse lähtevä kuukausittain uutiskirje ja paperinen tervehdys niille jäsenille, joilla ei ole sähköpostia. Jäsenistö toivoo myös lehden ilmestyvän paperisena.

Kuukausittaiset sähköiset jäsenkirjeet ovat saaneet hyvän vastaanoton. Sähköposti on oleellinen osa yhdistyksen viestintää.

Tavoite 20: Tehdään kolme materiaalipostitusta neuvoloille, lapsettomuusklinikoille ja adoptioeuvonnanantajille.

Tavoite 21: Jäsenille lähetetään kuukausittain uutiskirje.

Tavoite 22: Sidosryhmille lähetetään kolme uutiskirjettä.

Järjestölehti Adoptioperheet

Adoptioperheet-lehti on ollut vuodesta 2012 alkaen Suomen ainoa adoptioon keskittyvä lehti. Sen ulkoasu uudistettiin kokonaisvaltaisesti ja sisältö konseptoitui vuonna 2012. Lehti uudistus on toteutunut hyvin (palautekysely 2013: arvosana 4,5 ja 2014 arvosana 4,3 asteikolla 1-5).

Lehden vastaavana päätoimittajana on yhdistyksen toiminnanjohtaja. Lehden taitto ja journalistisesta viimeistelystä vastaavan toimitussihteerin työpanos on ulkoistettu. Lehtityön koordinointiin ja materiaalin työstämiseen ostetaan niin ikään apua, jotta lehden monipuolinen sisältö ja korkea taso voidaan säilyttää ja samalla hyödyntää vapaaehtoisten panos. Lehden toimittamiseen osallistuu vapaaehtoisten muodostama, pääasiassa internetissä keskusteleva lehtiryhmä. Lehtiryhmälle järjestetään 1-2 koulutus- ja ideointitapaamista, ja uusia lehtiryhmäläisiä rohkaistaan mukaan toimintaan.

Vuonna 2015 lehden teemoja ovat 1) Rasismi, 2) Aikuistuminen, 3) Seksuaalisuus ja 4) Hyvinvointi. Jos säästöyistä lehteä ilmestyy vain kolme numeroa, siirtyy neljäs tema seuraavalle vuodelle. Teemat on työstetty vapaaehtoisten lehtiryhmäläisten ja jäsenistön kanssa.

Ruotsinkielisten jäsenten mahdollisuus lukea lehden artikkeleita omalla äidinkielellään pyritään toteuttamaan useimmissa lehdissä. Myös kotimaasta adoptoivien ja miesten näkökulmaa pidetään yllä lehden aiheita ja näkökulmia mietittäessä.

Jäsenistön mielipiteitä lehdestä kartoitetaan vuosittain.

Tavoite 23: Jäsenistön antama arvosana pysyy yli neljän asteikolla 1-5.

Tavoite 24: Yleishyödyllisiä artikkeleita jaetaan verkossa ja nostetaan esiin sosiaalisessa mediassa.

Aineistot

Suurin osa yhdistyksen tuottamasta aineistosta on saatavilla sähköisessä muodossa. Näin takaamme esteettömyyden ja kustannustehokkuuden. Esitteissä ja tiedotteissa on siirretty räätälöidympään lähestymistapaan; tiettyyn tilanteeseen ja tietyille kohderyhmälle muokataan juuri heitä hyödyttävä sisältö niin painetussa kuin sähköisessä viestinnässä.

Julkaisut

Yhdistys on julkaissut oppaat

- *Adoptiolapsi päivähoidossa*
- *Adoptivbarnet i dagvården*
- *Adoptiolapsi neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa*
- *Adoptioperhe mediassa – 10 vinkkiä yhteistyöhön median kanssa*
- *Rinnakkain – opas adoptioperheen läheiselle*
- *Adoptiolapsen kohtaama rasismi*

- *Adoptoitu lapsi ja nuori koulussa* -lehti ilmestyi jäsenlehtenä ja siitä otettiin tavallista suurempi painos.

Tavoite 25: Kaikki suomenkieliset oppaat löytyvät netistä päivitettyinä pdf-versioina.

Tavoite 26: Julkaisuja nostetaan tehostetusti esille yhdistyksen eri viestintäkanavissa.

Verkkoviestintä

Yhdistyksen henkilökunta on koulutautunut aktiivisessa sähköisten medioiden käytössä. Yhdistyksen verkkosivujen käytettävyyttä seurataan jatkuvasti ja sisältöä lisätään vastaamaan jäsenistön ja kohderyhmien tarpeita.

Muissa Pohjoismaissa on adoptiokeskusviranomaisen, joka ylläpitää kansallista, adoptioon liittyvää aineistopankkia. Yhdistys on aloittanut sähköisen aineistopankin kokoamisen verkkosivuilleen. Se palvelee sekä jäseniä että muita kohderyhmiä.

Yhdistyksen Facebook-päivityksissä seurataan kattavuutta ja avoimuutta, ja sisältöjä muokataan palautteen mukaan. Päivitykset ovat adoptiospesifejä tai yleisesti perhe-elämään ja kasvatukseen liittyviä, ja ne palvelevat kohderyhmää tarkasti.

Facebookin suljetut ryhmät ovat käytössä eri vapaaehtoisryhmien kanssa. Yhdistys panostaa läsnäoloon Twitterissä ja tutkii mahdollisuutta ottaa nuoria adoptoituja mukaan sisällöntuotantoon esimerkiksi Instagramissa.

Tavoite 27: Twitter-seuraajien määrä tuplaantuu (syyskuussa 2014 170 kpl).

Tavoite 28: Verkkosivuille ohjautuu vuositasolla 30.000 kävijää.

Ammattilaisille tiedottaminen

Ammattilaisten tietotaidon kasvaminen lisää adoptioperheiden hyvinvointia.

Ylivoimaisesti suosituin tiedonhakuväline on internet ja sen hakukoneet, joten yhdistys keskittää resursseja verkkoon ja sähköiseen materiaaliin myös ammattilaisten kohdalla. Jäsenistön kautta pyritään levittämään eri alan ammattilaiselle tietoa materiaalipankista.

Tavoite 29: Varhaiskasvatuksen ja koulun ammattilaisia tavoitetaan yhdistyksen tuottaman aineiston äärelle messuilla ja levittämällä tietoa jäsenistön kautta.

Kirjasto

Yhdistyksellä on laaja adoptioaiheinen kirjastokokoelma, jota kehitetään entisestään. Erityisesti pyritään kartuttamaan sellaista materiaalia, joka liittyy Diagnosoitmat-hankeeseen sekä adoptiolasten ja -nuorten identiteetin vahvistamiseen.

Muu viestintä

Tiedotusvälineitä avustetaan jakamalla tietoa adoptiosta ja etsimällä haastateltavia lehtihaastatteluihin sekä TV- ja radio-ohjelmiin. Perheille on netissä tarjolla mediaohjeistus. Se toimitetaan kaikille, joilta yhdistys pyytää mediayhteistyötä.

Yhteistyötä oppilaitosten kanssa pyritään kehittämään kumppanuuden suuntaan. Opinnäytetöissä avustetaan mielellään, sillä ne tuottavat uutta hyödyllistä tietoa sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille ja ammattilaisille tai suoraan adoptiokentälle. Opinnäytetöitä on kattava valikoima yhdistyksen kirjastossa.

Yhdistyksen jäseniä ja muita adoptiotahoja palvelee ilmoittamalla laajasti myös muiden järjestäjien tilaisuuksista lehdessä, nettisivujen kalenterissa ja Facebookissa.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA

Uutta toimintaa

Adoptioperheet on ajassa kiinni oleva ja innovatiivinen järjestö. Vuonna 2015 painopisteinä ovat adoptoitujen vertaistuen ja toiminnan kehittäminen sekä Diagnoosittomat-hankkeen kehittäminen ja juurruttaminen.

Adoptoitujen vertaistuen puuttumisen vaikutukset ovat nähtävissä pienessä mittakaavassa Suomessa ja laajasti muissa Pohjoismaissa, joissa kansainvälisen adoption kautta lapsia on tullut huomattavasti pidempään ja määrällisesti moninkertaisesti enemmän. Suomella on hyvät mahdollisuudet toimia ennen kuin suuret adoptioikäluokat ovat murrosiässä, mutta kehittämis- ja kokeilutyö on aloitettava heti.

Kouluikäisten toiminnan kehittämisessä lähtökohtana on vertaistuki, ja miten sitä voitaisiin tarjota mahdollisimman monelle. Toiminnassa hyödynnetään jo olemassa olevia toimintatapoja, kuten paikallisryhmien tapaamisia painottaen niitä kouluikäisille sopivammiksi. Nuorille kehitetään leiri-, lomapäivä- ja paikallisryhmätoimintaa. Katso tarkemmat tiedot kohdasta "Vertaistuki".

Adoptioperheet ry teki vuonna 2005 erittäin laajan kartoituksen adoptioperheiden elämästä ja hyvinvoinnista. Vastauksia saatiin yli 300 vastausprosentin ollessa noin 30 %. Tuloksia on käytetty oman toiminnan kehittämisen lisäksi muun muassa kansainvälisissä tutkimusjulkaisuissa. Vuonna 2015 kartoitus toistetaan sähköisessä muodossa. Työ tehdään yhteistyössä opiskelijoiden kanssa. Tuloksista raportoidaan yhdistyksen verkkosivuilla, lehdessä ja sidosryhmäviestinnässä. Niitä käytetään yhdistyksen vaikuttamistyön tukena ja toiminnan sisältöjen kehittämisessä ja tulevien painopistealueiden valinnassa.

Tavoite 30: Kartoitukseen saadaan vastauksia yli 400 adoptoidun lapsen osalta.

Järjestön hallinnoimat projektit

Diagnoosittomat-hankkeen rohkaisevat kokemukset ja pilottiryhmien palautetutkimuksen tulokset jalostetaan muotoon, jossa ammatillisesti tuettu vanhempainvalmennus, ryhmäprosessi ja vertaistuki sekä työkalut arkeen ovat mahdollisimman monen adoptio-odottajan ja -vanhemman saatavilla. Osa tiedosta tuotetaan sähköiseen muotoon luentojen, infovideoiden ja artikkelien avulla, jotta ryhmiin osallistuvien tietotaso tasaantuu ja toisaalta ammattilaisen tuoma lisäarvo voidaan hyödyntää maksimaalisesti.

Pienenä käynnistämiprojektina alkanut vertaisammattilaisuuteen pohjautuva ryhmävalmennus adoptio-odottajille ja adoptioperheille traumatisoituneiden ja kiintymyssuhteissaan vaurioituneiden lasten kasvun tukemiseksi on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi ja toiminnassa pitää pyrkiä sen vakiinnuttamiseen perheiden saataville. Hankkeelle on haettu nelivuotista projektiavustusta Raha-automaattiyhdistykseltä. Sinä aikana toiminta saadaan levitettyä ja vakiinnutettua siten, että se on integroitu yhdistyksen perustoimintaan.

ONGELMA	TAVOITE	VISIO
<ul style="list-style-type: none"> • Adoptioperheet jäävät liian yksin lapsen haastavan käytöksen kanssa. • Yhteiskunnan apua ei ole riittävästi tarjolla, sillä auttamisjärjestelmä on sidoksissa diagnooseihin. • Apu tulee vuosia liian myöhään haasteiden kasvettua turhan suuriksi. • Tämän vuoksi adoptiolasten huostaanotot ovat lisääntyneet. • Varhainen tuki olisi avain onnistuneeseen adoptioon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisesti ohjattu Diagnoosittomat-vanhempainvalmennus antaa adoptiovanhemmille tietoa ja ymmärrystä lapsen käytöksen takana olevista syistä ja taitoa kohdata erityistarpeinen adoptiolapsi. • Valmennuksen myötä lapsen ja vanhemman välinen vuorovaikutus paranee arjessa merkittävästi. • Adoptioperheet kokevat mentoriperheiden vahvistavan perheiden tukiverkostoja merkittävästi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Käynnistämiprojektin päättyessä adoptioperheille on tarjolla 1 - 3 vuoden kuluttua lapsen saapumisesta perheeseen yksi tai useampi taloudelliseksi ja toiminnallisesti vaikuttavaksi todettu vanhempainvalmennuksen muoto. • Valmennus edistää perheen yhteen kasvamista ja vanhempien kykyä terapeuttiseen vanhemmuuteen sekä nopeuttaa lapsen toipumista häntä traumatisoivista kokemuksista.

Tavoite 31: Järjestetään Diagnoosittomat-vanhempainvalmennukset Helsingissä.

Tavoite 32: Järjestetään ensimmäinen sopeutumisvalmennuksen tyyppinen Diagnoosittomat-leiri pääsiäisenä.

Osallistuminen muihin projekteihin

Perheaikaa.fi -jatkohanke käynnistyy uudenlaisen yhteistyön pohjalta Väestöliiton kanssa. Jos mahdollista, Adoptioperheet ry jatkaa tutuilla toimintakanavilla eli pitämällä säännöllisesti chattejä, nettiryhmiä, suosittuja nettiluentoja ja tuottamalla tietoa artikkelien ja videoiden muodossa.

Kaikkien perheiden Suomi -hanke on Monimuotoiset perheet -verkoston vaikuttamistyön hanke, jota niin ikään Raha-automaattiyhdistys rahoittaa. Hankkeen tarkoitus on tehdä perhepolitiikan ja -työn kehittämisen ja vaikuttamistyötä kymmenen itsenäisen järjestön tiiviinä yhteishankkeena. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä yhteisiä haasteita, etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön kehittäjien tietoisuuteen. Hankkeella on RAY:n projektirahoitus vuosille 2013 - 2016, ja sitä hallinnoi Sateenkaariperheet ry. Adoptioperheiden toiminnanjohtaja osallistuu hankkeeseen johtoryhmän ja vaikuttamistyöryhmän jäsenenä.

Tavoite 33: Osallistutaan Perheaikaa.fi -jatkohankkeen käynnistämiseen aktiivisesti.

Tavoite 34: Osallistutaan Kaikkien perheiden Suomi -hankkeeseen aktiivisesti johtoryhmässä ja vaikuttamistyön kehittäjäryhmässä.

JÄSENET

Uusien adoptiohakijoiden määrä on laskenut, joten jäsenmäärä ei kasva aikaisempien vuosien tahtiin (2002: 960, 2006: 2622, 2010: 2832, 2012: 3117, 2013: 3148, 2014: 3142 maksavaa aikuisjäsentä). Havaittavissa on järjestökentällä tuttu ilmiö; enää ei kuuluta yhdistykseen vain tai ensisijaisesti aatteen vuoksi, vaan jäsenyydestä pitää olla suoraa hyötyä omaan elämäntilanteeseen. Jäsenet on ansaittava joka vuosi uudelleen relevantilla toiminnalla. Syyskuussa 2013 jäsenistä 15 % oli liittynyt yhdistykseen viiden ensimmäisen toimintavuoden aikana (2011: vastaava luku 18 %).

Eroamisen syinä nousee esiin kaksi ylitse muiden: adoptioprosessin keskeytyminen sekä adoptoitujen lasten kasvaminen aikuisiksi ja kotoa muutto. Eroavia jäseniä pyydetään vastaamaan anonyymiin kyselyyn ja antamaan palautetta.

Yhdistys pyrkii edelleen tavoittamaan potentiaaliset uudet adoptioperheet lähettämällä säännöllisesti yhdistyksen materiaalia jaettavaksi adoptioeuvontaa antaville tahoille sekä hedelmöityshoitoklinikoille. Nykyisten jäsenten luottamus lunastetaan adoption koko elämänsä tukevalla toiminnalla, sekä avaamalla sitä näkymätöntä työtä, mitä yhdistyksessä tehdään.

Tavoite 35: Yhdistyksen jäsenmäärä pysyy yli 3000 jäsenessä.

Tavoite 36: Tehdään yhdistyksen työtä eri saroilla (vertaistuki, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, viestintä) näkyväksi jäsenistölle jäsenlehden ja muiden käytössä olevien kanavien kautta.

HALLINTO

Jäsenkuntaa rohkaistaan osallistumaan kevät- ja syyskokouksiin kutsumalla monikanavaisesti ja järjestämällä kokousten yhteyteen kiinnostavaa ohjelmaa.

Toimitilat

Yhdistyksen uudet toimitilat (Kotola, muutto kesällä 2012) Helsingin keskustassa ovat mahdollistaneet tapahtumien ja koulutusten järjestämisen aivan uudella tasolla. Yhdessä Monikulttuuriyhdistys Familia Clubin ja Sateenkaariperheiden kanssa vuokratut tilat ovat tehokkaassa käytössä, ja käyttöasteesta pidetään kirjaa. Monipuoliset tilat mahdollistavat isommissa tapahtumissa ryhmien eriyttämisen tai samanaikaisesti monta pienempää, esimerkiksi vertaistukiryhmien kokoontumista. Tiloissa on huomioitu lasten ja nuorten tarpeet. Keskeinen sijainti palvelee jäsenkuntaa erityisesti saavuttaessa pääkaupunkiseudun ulkopuolelta. Tiloja tarjotaan yhteistyökumppanien käyttöön mahdollisuuksien mukaan.

Tavoite 37: Tilojen käyttöaste pysyy ennallaan vuoteen 2014 verrattuna.

Tavoite 38: Järjestetään yhteistä koulutusta ja virkistystä Kotolan työntekijöille.

Luottamushenkilöt

Yhdistyksen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, 5-7 varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallituksen kokouksia pidetään 7-10 vuodessa. Tarvittaessa hallituksesta ja muista sopivista henkilöistä kootaan työryhmiä.

Hallituksen jäsenille ei makseta kokouspalkkiota, mutta pitkämatkalaisten matkakulut korvataan. Sama pätee hallituksen erityisasiantuntijoihin ja työryhmien jäseniin.

Henkilökunta

Vuoden 2015 aikana pyritään tilanteeseen, jossa yhdistyksellä on pysyvästi käytettävissään kolmea kokopäiväistä vastaava henkilöstöresurssi. Vakituiset työntekijät ovat järjestösihteeri, vapaaehtoistoiminnan koordinaattori ja toiminnanjohtaja. Yhdistys työllistää nuoren työntekijän Raha-automaattiyhdistyksen Paikka auki -avustusohjelman tuella.

Työhyvinvointia lisää mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön ja tapaan tehdä sitä. Sitä tukevat myös työterveyshuolto, liikunta- ja kulttuurikortti sekä mahdollisuus työnohjaukseen. Haasteita ovat muun muassa ilta-, viikonloppu- ja matkatyö sekä innostavan ja vaikuttavan työn määrä suhteessa henkilöstöresursseihin. Toiminnan rajun kasvun ja monipuolistumisen myötä henkilökunnan työpanos on maksimaalisessa käytössä.

Taloushallinto ja varainhankinta

Yhdistyksen taloudesta vastaavat toiminnanjohtaja ja hallitus. Taloustilanteen seuraamiseksi hallitukselle toimitetaan välitilinpäättös kolmannesvuosittain. Kirjanpito on ulkoistettu. Tilintarkastuksen hoitaa Tilintarkastusrengas Oy (HTM Kai Salmivuori).

Suurimmat tulonlähteet ovat Raha-automaattiyhdistyksen yleisavustus ja jäsenmaksut. Avustuksia saadaan säätiöiltä ja kunnilta kehittämishankkeisiin ja paikallistoimintaan. Tuloja tulee myös osallistumismaksuista ja pienessä mittakaavassa adoptioaiheisten kirjojen myynnistä.

Yhdistyksen toiminta on erittäin kustannustehokkaasti järjestettyä, koska palkattomat vapaaehtoiset ovat toiminnallaan mukana kaikilla ydinosa-alueilla: viestinnässä, edunvalvonnassa, vertais- ja paikallistoiminnassa sekä näiden kehittämistyössä. Lisäksi yhdistys tekee tiivistä yhteistyötä lukuisien kumppanien kanssa vaihtamalla tietoa, ideoita, tiloja ja asiantuntijoita. Verkossa tapahtuva koulutus ja jakaminen ovat käyttäjämääriin nähden erittäin taloudellisia keinoja. Järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja tekemällä jaettu hankintoja säästetään sekä materiaalikustannuksissa että työtunneissa.

Verkostoituminen

Yhdistys tekee yhteistyötä kaikkien adoptiotahojen kanssa: Helsingin kaupungin adoptiopalvelu, Interpedia ry, Pelastakaa Lapset ry, Yhteiset Lapsemme ry, aikuisten adoptoitujen yhdistykset (Aikuiset adoptoidut ry, Kansainvälisesti adoptoidut aikuiset ry, Adopterade Finland rf ja Vuxna Internationellt Adopterade i Finland rf), adoptiokuraattori ja adoption keskusviranomaisen sekä adoptiolautakunta Valvirassa.

Edunvalvontatyötä tehdään yhteistyössä useiden järjestöjen kanssa: KÄPY – Lapsikuolemaperheet, Lapsettomien yhdistys Simpukka, Monikulttuuriyhdistys Familia Club, Perhehoitoliitto, Sateenkaariperheet, Suomen Monikkoperheet, Suomen nuoret lesket, Suomen Uusperheiden Liitto ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto -yhdistysten muodostaman verkoston kesken (Monimuotoiset perheet -verkosto), sekä verkoston yhteisprojektissa Kaikkien perheiden Suomi. Perheaikaa.fi -hankkeen pääyhteistyökumppani on Väestöliitto. Molemmat kehittämisprojektit kuuluvat RAY:n Emma ja Elias -ohjelmaan.

Adoptioperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Kehitysyhteistyön palvelukeskukseen Kepaan ja Sosiaalialan Työnantajiin. Jäsenyys pohjoismaisessa adoptiojärjestöjen verkostossa (Nordic Adoption Council, vuodesta 2008) antaa loistavat mahdollisuudet kehittää toimintaa yhteistyössä ruotsalaisten, norjalaisten, tanskalaisten ja islantilaisten toimijoiden kanssa.

Tavoite 39: Yhdistyksen työntekijät tapaavat henkilökohtaisesti kaikkien mainittujen yhteistyökumppanien kanssa.

Tavoite 40: Yhdistys järjestää vuosittaisen aamiaistapaamisen sidosryhmille.

KOULUTUS

Järjestön omiin työntekijöihin kohdistuva

Yhdistys suhtautuu erittäin positiivisesti työntekijöiden kouluttautumiseen. Vakituisten henkilökunnan lisäksi koulutuksiin voivat osallistua määräaikaiset työntekijät, harjoittelijat, tuntityötä tekevät ja kesätyöntekijät. Järjestötyöntekijä osallistuu oppisopimuskoulutukseen.

Jäsenistöön ja luottamushenkilöihin kohdistuva

Jäsenistölle tarjotaan mahdollisuutta koulutustautua yhdistyksen omien koulutusten lisäksi Perheaikaa.fi -ohjaajiksi. Luottamushenkilöille järjestetään yhdistyksen kehittämiseen liittyvää koulutusta, mahdollisesti yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa.

Ulkopuoliseen ammattihenkilöstöön kohdistuva

Yhdistys on kouluoppaan kanssa esillä Educa-messuilla vieden tietoa opettajille ja muille kouluissa työskenteleville. Varhaiskasvatuksen ammattilaisille on saatavissa materiaalia nettisivuilla ja sekä tallennettuina luentoina. Messuille osallistutaan tehden yhteistyötä Kaikkien perheiden Suomi -projektin kanssa.

Tavoite 41: Osallistutaan Educa-messuille tammikuussa.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Vaikuttaminen kansainvälisissä verkostoissa

Yhdistys osallistuu adoptiokeskusteluun erityisesti Pohjoismaiden kesken. Yhdistys lähettää Nordic Adoption Councilin kokoukseen ja avoimeen päivään, sekä EurAdoptin kokoukseen edustajat hallituksen harkinnan mukaan.

Suomessa mikään muu taho ei tee samaa työtä kuin Adoptioperheet ry, joten molempia osapuolia hyödyttävää yhteistyötä pohjoismaisten kollegojen kanssa pyritään tiivistämään. Koska Tanskassa on samalta vertaisasiantuntijuuden pohjalta toimiva adoptioperhejärjestö, pyritään yhteistyötä lisäämään heidän kanssaan.

Organisoidaan NAC:n avoimen päivän yhteydessä perhejärjestöjen tapaaminen, jossa pohditaan laajaa kehittämistyön tarvetta ja perhejärjestöjen roolia Pohjoismaissa.

Tavoite 42: Yhdistys osallistuu Nordic Adoption Councilin toimintaan pääasiassa sähköpostin ja puhelinkokousten välityksellä.

TOIMINNAN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Yhdistys toteuttaa vuosittain itsearviointin koko toiminnan osalta. Toiminnan määrän kasvaessa on tarpeen jatkuvasti seurata, että strategia ohjaa toimenpiteitä. Vuorovuosin otetaan lähempään tarkasteluun yksi toiminnan osa-alue (vertaistuki ja vapaaehtoisuus, viestintä, vaikuttaminen), jolloin arviointiin osallistetaan syvällisemmin hallituksen ja työntekijöiden lisäksi kohderyhmä, vapaaehtoiset ja sidosryhmät.

Vaikuttavuutta tehostetaan verkostoitumalla kulloinkin tarkoituksenmukaisimman kumppanin kanssa ja hakemalla synergiahyötyjä. Tehdään yhteistyötä kumppanijärjestöjen kanssa vertaisarvioinnin merkeissä.

Tavoite 43: Yhdistys arvioi monipuolisesti ja syvällisesti yhden toiminnan osa-alueen tuloksia ja vaikuttavuutta. Vuonna 2015 lähemmin arvioitava osa-alue on vaikuttamistoiminta.